

JÄMMEKE

1997

9

KOOLIELU

Suur ja uhke meie maja.
Täpselt bussijaama taga.
Palju lilli igal pool,
hinnas iga traditsioon.

Pidutuju tihti loome,
memmed-taadid kooli toome.
Jõululeivast iga laps
saab tükikese või ka kaks.

Talvel vastlasõitu teeme,
pärsast kukleid peale sööme.
Kevadpeole iga pere
julgelt üttema peab tere.

Koolis tarkust omandame,
sportimist me harrastame.
Uhke olen igal pool:
kümneaastaseks saab kool.

KRISTINA TUR

MEIE KOOL

Mie kool on kõige kenam,
kus ka lapsi käimas enam.
Muidu poleks vigagi,
kui ehitataks edasi.

Sisehoovi paistab päike,
see ei loe, et hoov on väike.
Vahetunnis õues käime,
ise õnnelikud näime.

Õppetöö meil käimas tihe,
paremuse poole läinud nihe.
Tantsu lööme, laulame,
oma kooli hindame.

KADI KREEK

KELLI PEEL

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

Loo Keskkool sai augustikuus 10-aastaseks. Soovime kogu koolile palju õnne ja avaldame 5b klassi õpilaste töid.

ELU MEIE KOOLIS

Äin juba viendat aastat Loo koolis. Meil on väga huvitav kool. See erineb linnakoolidest oma huvitava väljanägemise poolest. Teistsuguseks teevad meie kooli ka huvitavad traditsioonid, mis on kujunenud aastatega.

1. septembril, kui algab uus õppeaasta, toimub aktus alati kooli siseõuel. See on väga omanäoline, sest siis esinevad meile õpetajad. Meie kooli üks toremaid sündmusi on ka sügispidu. Õpilased toovad näitusele omapärase kuju ja suurusega sügisande. Toredad üritused on veel nii hõimupäevad kui ka memme-taadi pidu. Juba kaheksa aastat on kooli kutsutud õpilaste vanaemad-vanaisad. Kord aastas sõidavad nad üle Eestimaa kokku, et oma lastelastega koos pidutseda. Lauad on kaetud memmede poolt küpsetatud kookide ja tortidega.

Kui sügis möödab ja jõuluaeg saabumas, on koolimaja signat-saginat täis. Kõik õpilased kaunistavad oma klassiruumi ja kogu koolimaja. Vahetundides kõlab jõulumuusika. Enne tunnistuste kätteandmist jagatakse klassides jõululeiba.

See kõik saab teoks tänu headele õpetajatele, kellel on tahtmist meie koolielu huvitavaks teha.

Meie koolis korraldatakse ka tõsisemaid üritusi. Toimuvad ainete nädalad, kirjutatakse tasemetöid ja selgitatakse välja paremad õpilased. Õpilased esinevad etendustega,

laulavad, nuputavad ja maalivad.

Kehalise kasvatuse õpetaja korraldab igal kevadel maanteejooksu, millest võtab osa kogu kool eesotsas direktori ja õppealajuhatajaga.

Peale selle on meil veel oma klassi üritused – matkad, teatriskäigud, klassiõhtud, ekskursioonid. Sellised torejad traditsioonid teevad meie kooli omanäoliseks ja raske õppeaasta möödub siin kiiresti.

KERSTI KERSEN

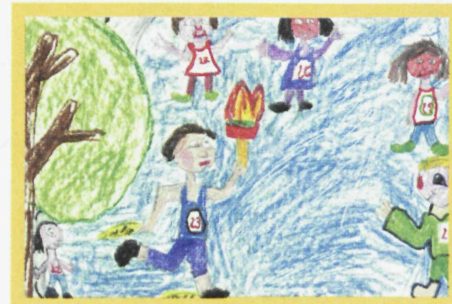
ISE TEAN

Mis siin koolis ikka teha,
parem võtan aiareha.
Kraabin hunnikusse lehed,
nagu klassi kahemehed.

Targaks saada ma ei taha,
ehkki see ei oleks paha.
Targad mõtted, elus koht,
oleks mulle ainult oht.

Ise tahan samme seada.
Ise astun. Ise sean ma.
Olen juba täitsamees,
enda elu sõiduvees.

PRIIT PIIRSAJU

KOOLIPÄEV MARIAN VARUL

Hommikul, kui üles ärkan,
koolikotti kohe märkan.
Meelde tuli mulle mata.
Oi, see jäi mul tegemata!

Ei mul ole enam mahti,
õpiku ma tõmban lahti.
Tehtud lõpuks antud töö,
koduukse kinni löön.

Õpetaja küsib mind.
Ei ma karda, rahul hing.
Päevikus on hindeks viis,
rõõmsalt koju lähen siis.

VALVO TRUUTS

KODU

Lapsele kallis on kodu.
Kus elab ema,
kõige kallim on tema.
Seal elab ka mu isa,
kes alati on visa.

Minu kodus elab Muri
ja ta pole üldse kuri.
Mu kodus elab ka Miisu,
ta on väike armas kiisu.

Seal on ka lehm Täpi,
kel selja peal suured täpid.
Kodus elab ka siga Rõhk,
kel meeldib öelda "Rõh"!

MAARJA VIISE

MINU KALLID

Kas sa tead, kes on mu kallid?
Arvama nüüd seda pead.
Ütlen ette mõne reaga,
kõik on mulle sõbrad head.

Kõige väiksem kallikene – see mu
väike vennakene.
Pere suurim vennike – on me issi
kallikene.
Ja veel kuldaväärt on ema,
mulle kõige kallim tema.

ROMET PREISMANN

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

Tänavu saab järjepideval Kadrina koolil täis 95. aastaring. Avaldame sel puhul algklasside õpilaste töid.

Soovime meeldivat ja huvitavat õppeaastat kogu kooliperale!

ANU PULLERITS

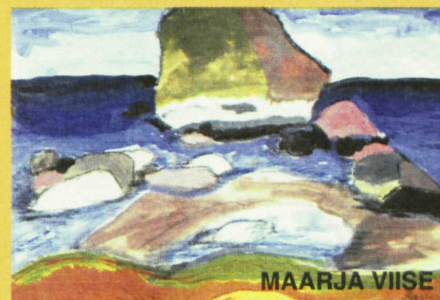
teda kalliks ma pean.
Ja nõnda me koos
iga päev mänguhoos.

EEVA SALUSOO

VIKERKAAR

Elasid kord punane, oranž, kollane, roheline, sinine ja lilla. Nad kõik tahtsid endale ühte ja sama nime. Ükskord läksid nad dzhunglisse ja käisid terve dzhungli läbi, aga nad ei leidnud endale nime. Siis läksid nad Antarktikasse, ka sealt ei leidnud nad endale nime. Aga kodus õues hakkas vihma sadama. Vihmapiisad ja päikesekiir otsustasid neid aidata. Värvid said endale nimeks vikerkaar.

KEIT LAISAAR

MAARJA VIISE

MINU SÕBER

Mu sõber on hea,
tal hele on pea.
Me mängime koos
iga päev rõõmsas hoos.

Tal lühike juus
ja kõik hambad on suus.
On ise terve ja
nimeks tal Terje.
Mu sõber on hea,

ARMAS JÕGI

Armas jõgi, armas jõgi,
vaikselt vuliseb su voog,
lendab lindki vete ligi,
kõigub kõrge pilliroog.

Kui su kaldalt lilli korjan,
sinu vette panen need,
sest et lilleõitele
see ainult head teeb.

Armas jõgi, armas jõgi,
vaikselt vuliseb su voog,
lendab lindki vete ligi,
kõigub kõrge pilliroog.

ANGELA INDRE

MAREK TANK

KAKTUS

Üks vana kaktus kord elas,
kes kogu aeg torises:
"Mind ei kasteta üldse enam!"
Niiviisi aastaringelt joriseb.
Kuid ükskord kaktus õied sai,
nüüd on ta täitsa vait.
Tihti nüüd Kastekann külas tal käib,
kaktus joob aastaks isu täis.

ANGELA INDRE

Koerad koolis

Mitte eriti kaugel Tallinnast, mere kaldal kenas kõrges männimetsas asub kool, kus koolikella helisemise asemel kostab koerte haukumist. Koolitunni algust tähendab sageli seegi. Aedikutes elavad koerad võtavad haukudes vastu piirivalvureid, kes tulevad neid õppusele viima.

Selle kooli nimeks on Neeme Piirivalvekoerte Kool. Tänavu saab see viieaastaseks.

KES KOERTEKOOLIS ÕPIVAD

Neeme Piirivalvekoerte Koolis on õpilasteks saksa lambakoerad. Suurem osa neist on kooli enda kasvandikud. Aastas sünnib siin harilikult kuus pesakonda.

Kaks korda aastas tulevad Neemele piirivalvurid, kes tahavad koerajuhiks hakata. Koos noore koeraga teevad nad läbi kolm kuud kestva põhikursuse ja sõidavad siis kahekesi teenistuspaika, piirile. Edasi õpetab piirivalvurkoerajuht oma neljajalgset sõpra juba ise. Kooli nad muidugi ei unusta ja kool ei unusta ka neid. Igal järgneval aastal tulakse Neemele tagasi 3-nädalastele täienduskursustele.

Anna siia! Mäng hiirega.

TÖÖ JA MÄNG

Kui Neemel koeraga õppeväljakule sammutakse, on piirivalvuril rihma vahel või plussipõues kotiriidest nutsakas. See on koera mänguasi, mida kutsutakse hiireks. Et õppetöö õpilast ära ei tüütaks, mängitakse temaga pärast väikest pingutust. Kui hiirele on nõor sappa seotud, keerutab koerajuht seda enda ümber. Hasartselt tuiskab hoobilt erksaks muutunud õpilane ringiratast, et mänguhiir hambusse saada. Edasi läheb suureks sakutamiseks, kuni nõudval toonil käsklus mängule lõpu teeb.

"Mäng on meie töös väga tähtis," kinnitab koertekooli dressuuri vanemspetsialist Urve Lageda. "Mäng vabastab koera pingest."

Riidlemist, veel vähem löömist koertekoolis ei tunta. Kiitmist küll. Iga ülesande täitmise eest saab õpilane silitada ja patsutada. Sageli ka maiuspala suhu.

TUNNIPLAAN

Koertekoolis koostatakse see igaks nädalaks. Plaanikohaselt on päevas kuus tundi. On kuulekusetunnid ja takistusrajatunnid. Ja jälitustunnid ja kaitsekoolitustunnid. Mõnel päeval on ka loengud piiriteenistusest, aga neid koerad ei pea kuulama. Need on koerajuhtidele. Metsajälg; 1000 meetrit; 60 minutit; võõras jälg. Mida see tähendab? See tähendab, et 1000 meetri ulatuses on metsas käinud võõras inimene. Ja sellest on möödas 60 minutit.

Jäljele pandav koer saab ümber keha erilise rakme. See ütleb talle: nüüd algab tõsine töö. Nina maas, liigub koer mööda kättenäidatud jäl-

Veel mõni kuu ja algab neilgi õppetöö.

Need on kahekuised Eter ja Erbel.

ge, kuni ülesanne on täidetud.

Jälitusoskus on piirivalvekoerale väga tähtis. Seetõttu on jälitustunnid peaaegu iga päev. Peaaegu iga päev on tunniplaanis ka maastiku läbiotsimine. Siis peavad koerad õppima üles leidma mingile maa-alale peidetud esemeid.

KOERA TUBA

Kui koolis on palju koeri, peavad neil muidugi ka eluruumid olema. Neemel on igal koeral oma tuba.

Kuidas koera tuba välja näeb?

Sellel on traatvõrgust seinad, taevast katus, kivikillustikust põrand. Nii et tegelikult aedik ehk boks. Selle aediku tagumises otsas on laudadest lava ja laval suur avar kuut nagu väike maja. Sinna saab koer varjule minna, kui ta rahu tahab või kui ilm on paha.

Igale koerale meeldib tema oma tuba. Kas neile ka kivikillustikust jooksupõrand meeldib, mina ei tea. Aga see meeldib koortekooli spetsialistidele. Niisugune jalgealune tugevdab koerte käppasid.

SÕBRAD KOGU ELUKS

Koerajuhile on ta õpilane väga tähtis. Ja õpilasele-koerale tema inimene samuti. Neist saavad juba koolikursuse ajal sõbrad ning ühises teenistuses piiril sõprus ning usaldus aina süvenevad. Kursant Heili Valgepea sõitis hiljuti koos oma koera Dixiga nädalavahetuseks koju Rõngusse. Seal jäi Dixi maja juurde võrkaeda, Heili sõitis tuttavatele külla. Juhtus nii, et külas vahetasid Heili ja isa autod. Isa sõitis koju Heili autoga.

Kui Dixi nägi, et tuttav auto ilma tema pere-naiseta tagasi tuleb, läks ta aias lausa pööraseks. Ta ei rahunenud enne, kui Heili teise autoga kohale jõudis.

Sageli arvatakse, et piirivalves teenivad ainult mehed. Nii see ei ole. Neemel on juba kuus naispiirivalvurit koerajuhil põhikursused lõpetanud. Eesti lõunapiiri valvav Heili on üks neist.

Kui rakmed peal, teab Berta, et algab jälitamistö.

Heili Valgepea oma sõbra Dixiga.

TÖNU SEERO KÕRVITSASÕBER

Aias haljendas Sandri kõrvits, mis sügiseks kasvas sama pikaks kui poiss. Kuid kõrvits oli Sandrist muidugi poole paksem. Kui isa hakkas kõrvitsat tupp viima, proovis ka Sander seda tõsta.

"Vaata, et sa seda maha ei lase kukkuda!" hoiatas isa. Kõrvitsal polnud ühtegi kanti, kuhu näppe taha haakida, ja nii ei saanudki poiss seda tõstetud. Kõrvits oli poisist kangem.

Isa pani kõrvitsa kapi otsa, aga varsti võttis ta selle sealt jälle alla. Sest emal oli lõpuks ometi tekkinud tuju kõrvits tükkideks hakkida ja purki pista.

"Sander, kas sa kõrvitsat toidu kõrvale ei taha?" küsisid ema ja isa nüüd alati, kui söömaeg oli.

Sandriale kõrvitsasalat meeldis. Varsti polnudki vanematel tarvis poisilt salati kohta küsida. Vastupidi. Kui kõrvitsasalat juhuslikult unustati lauale panemata, tuletas Sander seda kohe meelde. "Aga kõrvits?" küsis ta.

Sandrist oli saanud kõrvitsasõber. Terve talve sõi ta seda suure isuga. Kuni see ükskord otsa sai. Aga siis oli juba kevad ning varsti võis uut kõrvitsat kasvata-ma hakata.

Nõnda ka tehti.

Järgmisel sügisel imestas Sander, et seekord on kõrvits väiksem kui tema ja ta jõuab seda natuke ka tõsta.

"Selle kõrvitsa, mis sa talvel ära sõid, pikkus ja jõud on sinu sisse läinud," teadis isa ütelda.

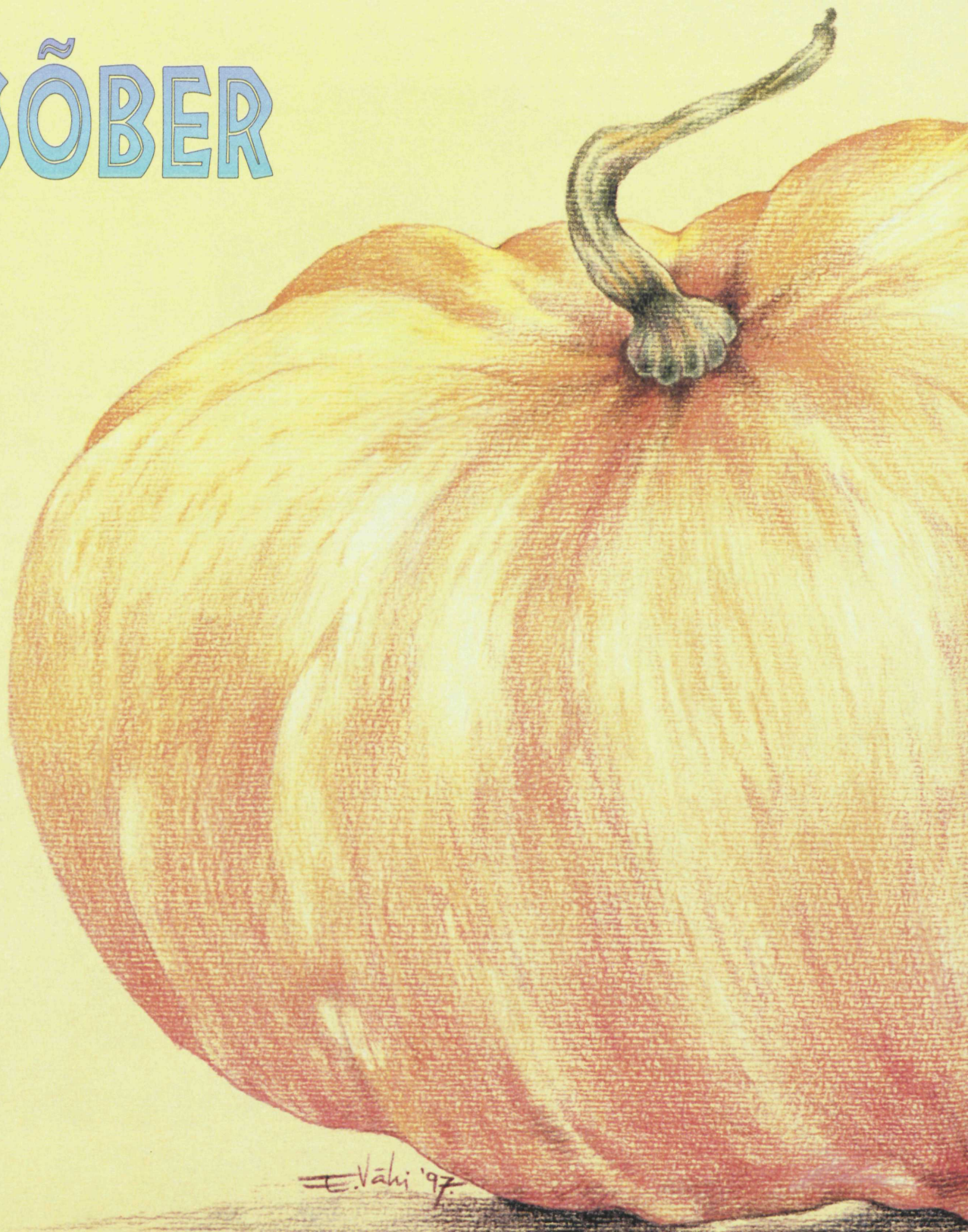
"Kas sel talvel lähen siis paksuks?" tundis Sander muret.

"Ei," oli isa kindel. "Ka nüüd kasvad vaid pikemaks ja saad tugevamaks."

Isa sõnad rahustasid poissi. Tal oli hea meel, et võib oma lemmiksalatit edaspidigi süüa. Kuni saab sama suureks ja tugevaks kui isa.

"Aga täiskasvanud kõrvitsasõbral kasvab kõrvits vist ikkagi kõhtu?" küsis ta isa vaadates.

"Kõrvits küll mitte. Õlu."

IRA LEMBER

AHNEPÄITS

Illustreerinud EVERI VÄHI

Esimese klassi poiss Jaako tuli koolist. Enne oma aeda minekut kõndis ta ümber vana kastanipuu ja otsis kastanimune. Mitte ühtegi ei leidnud. Ta tuhnis ka mahavarisenud lehed läbi – mida ei ole, seda ei ole.

“Ega siin enam kastaneid ole,” ütles naabritädi oma aiast. “Hommikul käis su vanaisa ja korjas kõik ära.”

Ah nii on lood! Jaako läks koju, nagu mossis ja suunurgad allapoole.

“Kuhu tere jäi?” päris vanaema.

“Pole tuju,” ühmas poiss.

“Kuhu see tuju siis kadus?”

Jaako jättis vastuse võlgu. Mõne hetke pärast küsis:

“Ütle, vanaema, kas ahne olla on ilus?”

“Kus sa sellega, ahne olla on väga inetu.”

“Kas ahnet inimest tohib ahnepäitsuks kutsuda?”

“Tohib ikka.”

“No siis on meie vanaisa üks suur ahnepäits.”

“Esimest korda kuulen. Kust sina seda võtad?”

“Vanaisa krahmas kõik kastanimunad endale. Naabritädi ise nägi.”

“Mida sinu arvates vanaisa nendega peale hakkab?”

“Hoiab taskus. Ta ise ütles, et kellel on kastanid taskus, sellel ei tule reumat. Vanaisa on ahnepäits. Mina enam temaga ei mängi!”

“Kahju,” muretses vanaema. “Eks siis tuleb mul temaga kabet mängida. Aga sina mine nüüd korraks teise tuppa.”

“Mis mul sinna asja,” torises Jaako, kuid läks ikkagi. Uudishimu oli kangem kui tõredus. Ja mida ta nägi! Kõiksugu kastanist loomad seisid laual rivis. Siin oli hobuseid, kitsi, koeri...

Jaako haaras ühe kopsaka looma pihku ja küsis naeruselt:

“Ei tea, mis elukas see on, karu või?”

“Eks see on üks vana ahnepäits,” vastas vanaisa muheldes.

OTT ARDER Viimees

MULLE MEELDIB NUMBER VIIS,
TEISISÖNU "VÄGA HEA",
MEELDIB UUDNE LAULUVIIS,
MIDA KEEGI VEEL EI PEA.

POPITEGEMIST KÜLL POPIKS
PIDADA EI HÄSTI SAA,
AGA KUI JÄÄB AEGA NAPIKS,
SIIS MA MÖTLEN: "HOLLALLAA!"

EGA KEEGI TEADA SUUDA
SELLES ILMAS KÕIKE VIST,
MINA SELGEKS PÜÜAN SAADA
INIMESEKS OLEMIST.

HEA ON MÕISTA, HEA ON TEADA,
AGA KUI SAAN KAHE, SIIS
ANNAB NUMBREID NÕNDA SEADA:

$$2 + 2 + 1 = 5$$

OTT ARDER Vinge võõras

ELASID KORD EIT JA TAAT,
OLI TARE NEIL JA PAAT,
TUNDSID VANADUSEST MõNU,
PIDASID VAID KUKKI-KANU.

JUHUSLIKULT KÄIS NEIL SEES
TARES VANEM VÕÖRAS MEES,
JUTTU PUHUS, PIIPU TEGI,
VIIMAKS LAHKUS OMETIGI.

HILJEM ÄRA EHMUS TAAT –
KELDRIST KADUND ÕLLEVAAT.
SAMUTI JÄI KIRJU KUKK
ÄKKI VAGASEKS KUI SUKK.

VAKKA JÄI JA ÄRA SURI.
NUTTIS EIT. TAAT OLII KURI,
KIRUS VÕÖRAST KÕIGEST VÄEST,
VIIMAKS KÜSIS EIDE KÄEST:
"KES KÜLL OLLA VÕIS SEE VÕÖRAS,
KES ME TARRE SISSE PÕÖRAS?"

ARVAS EIT: "SEE, KULLA TAAT,
KÜLLAP OLII ATENTAAT!"

Õhtu AIN VÄÄT varestega

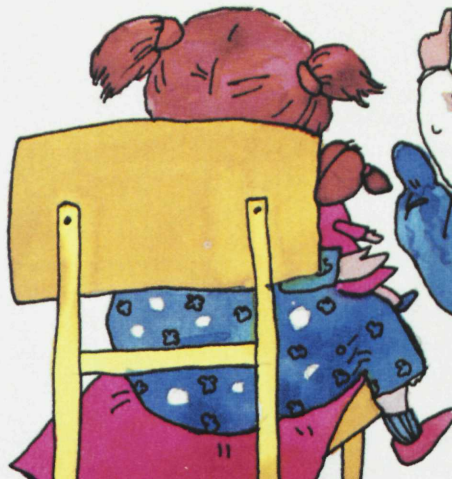
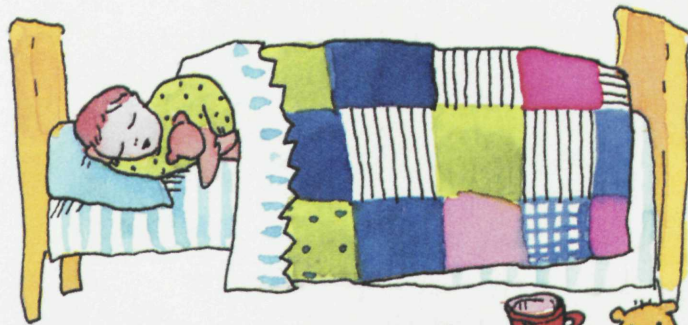
VARESED ISTUVAD KATUSEL.
KÕRGELT ON HEA ÜLEVAADE.
LAPSED ÕUEST LÄHEVAD TUPPA,
ON ALGAMAS LASTESAADE.

LAPSED ISTUVAD TELERI EES,
SAADE TÄNA ON VARESTEST.
VARESED ISTUVAD KATUSEL
EGA TEA MIDAGI SEST.

Hilissügise õhtul AIN VÄÄT

VIHMA NII TIHTI SAJAB.
JA PIKAD ON SÜGISÖÖD.
VIHM ÕUEST TUPPA AJAB,
JÄÄVAD POOLELI MÄNGUD JA TÖÖD.

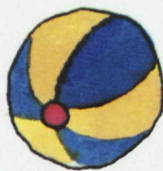
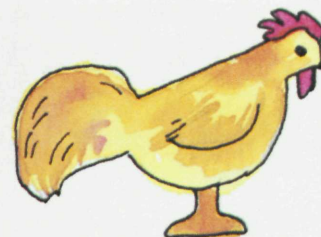
VARAKULT LÄHED MAGAMA,
AGA NIIPEA EI TULE UND.
VIHMAST EI TAHA MÕELDAGI,
UNESKI NÄHA VÕIKS LUND!

Noorte kukkede kool AIN VÄÄT

KEVADISTEST TIBUDEST
ON SIRGUNUD KUKED JA KANAD.
NOORED KUKED KIREVAD JUBA,
EI MUNE VEEL NOORED KANAD.

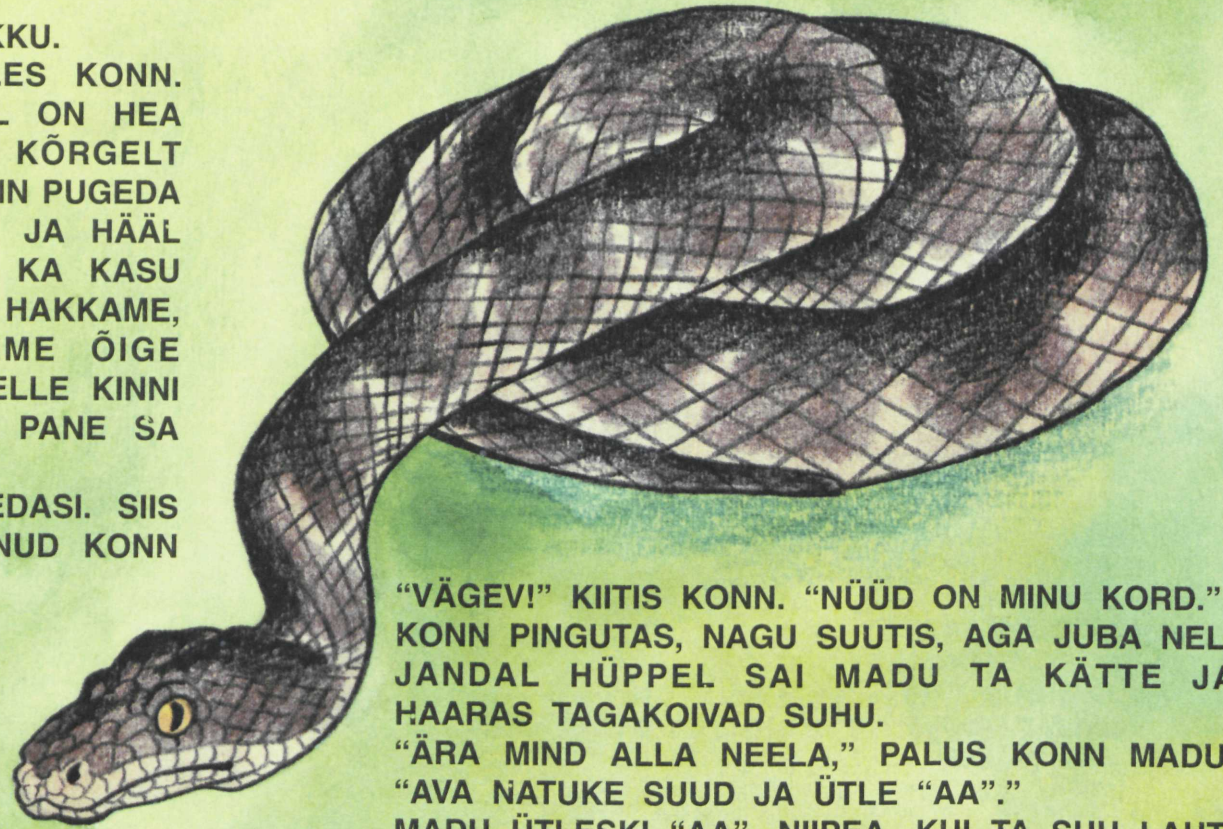
NOORTEL KUKKEDEL HÄÄLEMURRE
ON PRAEGU JUST, AGA HOOTI
NAD ÜSNA TÄPSELT TABAVAD
KUKELAULUST MÕND NOOTI.

MIKS MAOD KONNI SÖÖVAD

ÜKSKORD SAID MADU JA KONN KOKKU.
“HAKKAME ÕIGE SÕPRADEKS,” ÜTLES KONN.
“SINA OLED SUUR, MINA VÄIKE. MEIL ON HEA
TEINETEIST AIDATA. SINA ULATAD KÕRGELT
KÕIKE KÄTTE SAAMA, AGA MINA VÕIN PUGEDA
IGALE POOLE, KUHU SINA EI MAHU. JA HÄÄL
ON MUL VALI, SELLEST VÕIB MEILE KA KASU
OLLA. AINULT ENNE KUI SÕPRADEKS HAKKAME,
PEAKSIME JÕUDU MÕÖTMA. TEEME ÕIGE
JOOKSUVÕISTLUSE. VAATAME, KES KELLE KINNI
PÜÜAB. SINA OLED MINUST VANEM, PANE SA
ESIMESENA JOOKSU.”

MADU TÕMBUS LOOKA JA VISKUS EDASI. SIIS
VEEL KORD JA VEEL KORD. EI SAANUD KONN
TEDA KÄTTE.

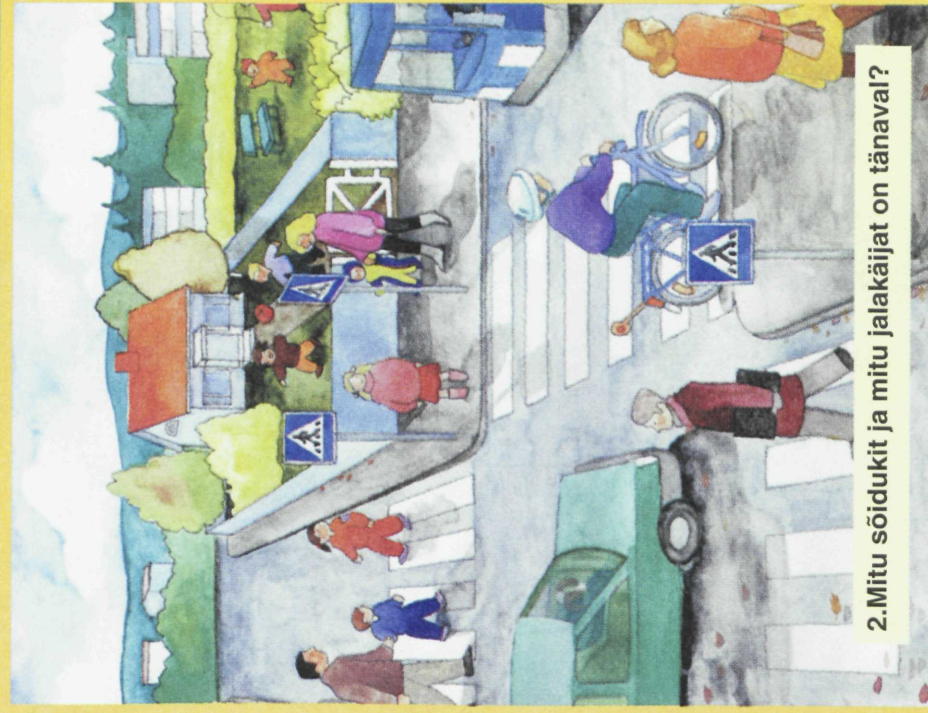
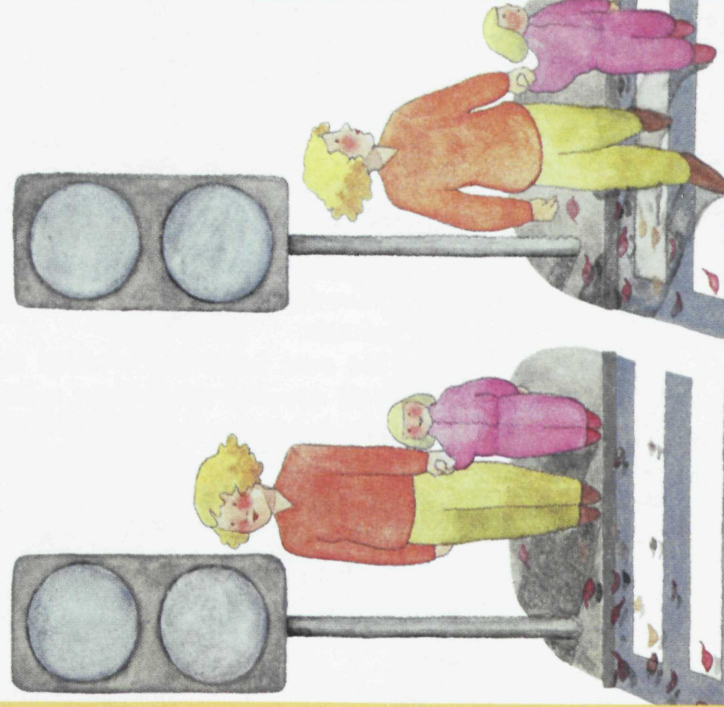
“VÄGEVI!” KIITIS KONN. “NÜÜD ON MINU KORD.”
KONN PINGUTAS, NAGU SUUTIS, AGA JUBA NEL-
JANDAL HÜPPEL SAI MADU TA KÄTTE JA
HAARAS TAGAKOIVAD SUHU.

“ÄRA MIND ALLA NEELA,” PALUS KONN MADU.
“AVA NATUKE SUUD JA ÜTLE “AA”.”

MADU ÜTLESKI “AA”. NIIPEA, KUI TA SUU LAHTI
LÄKS, HÜPPAS KONN VETTE. MADU EI JÕUDNUD
ÄRA IMESTADA. AGA PARATA POLNUD MIDAGI.
KUS SA ENAM KONNA PÜÜAD.

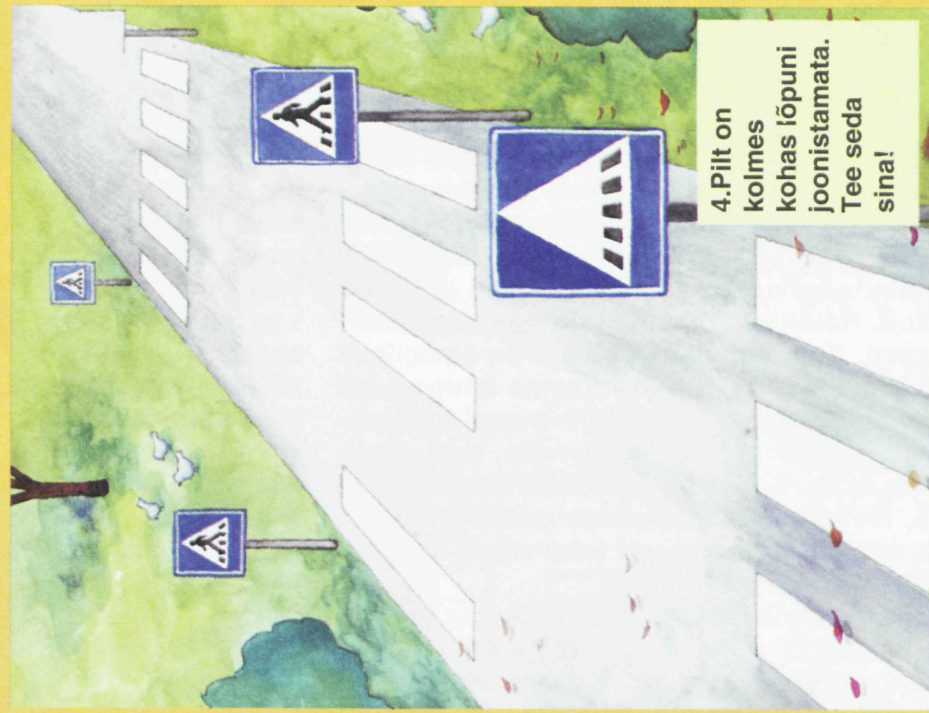
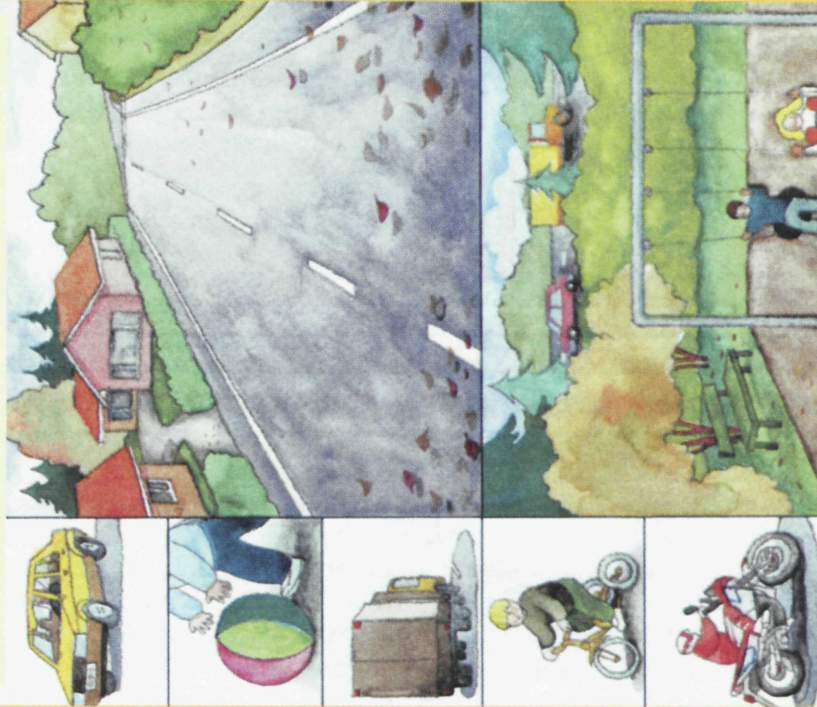
SESTSAADIK PEAVAD KÕIK MAOD KONNADELE
JAHTI. JA PÕLVEST PÕLVE ANTAKSE EDASI, ET
KÄTTESAADUD KONN TULEB KOHE TERVELT
ALLA NEELATA. SIIS NAD EI SAA SUUST ÄRA
HÜPATA.

1. Kus ja mis värvi tuli põleb kummaski fooris?

2. Mitu sõidukit ja mitu jalakäijat on tänaval?

3. Mis kuulub sõidutee, mis mänguväljaku juurde?

4. Pilt on kolmes kohas lõpuni joonistamata. Tee seda sina!

PUUHABE ja teised samblikud

Puuhabe on üks rohkem kui kaheksasajast samblikuliigist, mis Eestis kasvavad. Tavaline inimene samblikel suurt vahet ei tee. Veelgi enam: segi aetakse isegi samblad ja samblikud. Kõlalt on kaks nimetust ju tõesti sarnased. Kuid suguluse poolest on samblikud sammaldest vähemalt niisama kauged kui inimesed puudest. Samblaid loevad looduseuurijad taimede hulka kuuluvaiks, kuid samblikke mitte. Sellest, et samblad tõesti taimed on, annab tunnistust nende roheline värvus. Samblikud on enamasti teist värvi, kas hallikad, pruunid või kollakad.

Samblikke mikroskoobiga uurides on saadud teada, et nad koosnevad kahte eri tüüpi organismidest – seentest ja vetikatest. Mikroskoobi all paistab ära, kuidas tihedate seeneniidistike pundarde sees paiknevad laialipillutatult imetilukesed üherakulised vetikad. Seened säilitavad niiskust, mis on hädavajalik vetikate eluks. Ja vetikad toodavad toitaineid, mida seened ise toota ei oska ja millela nad hukkuksid. Tulutu oleks vaielda, kumb pooltest on tähtsam, kas seened või vetikad. Kumbki ei suudaks teiseta elada.

Samblikud ei vaja kasvamiseks mulda. Nad saavad peaaegu kõik eluks vajaliku õhust ja vihmaveest. Kui puutüve või oksa katab vahel tihe samblikuvammus, siis ei tähenda see, et samblikud saaksid puult mingeid toitaineid. Puu on neile vajalik vaid selleks, et kusagilt kinni hoida.

Samblikud suudavad esimeste olenditena kinnitada kanda paigus, kus puuduvad taimed ja sellepärast ka muu elu. Näiteks kuumades kõrbetes või polaaraladel igilume piiril. Arvata võib, et samblikud olid ka ühed esimesed organismid, mis jõudsid Eestisse pärast jääae-

ga. Elades väga rasketes tingimustes, on samblike kasv tihti üliaeglane. Mõnikord 1 millimeeter kümne aasta jooksul. Väikene samblikulaik kivil võib vahel olla mitmesaja-aastane.

Linnades ja vabrikute ümbruses pole tihti peale näha ainsatki samblikku. Põhjus on lihtne: samblikud saavad ju oma toidu õhust. Sellepärast on nad ka tundlikud mürkide suhtes, mis õhu kaudu levivad. Seal, kus õhk on autode ja tööstuse poolt saastatud, samblikud surevad.

Erinevad samblikud on õhu puhtuse suhtes erineva tundlikkusega. Kui uurida eri samblikuliikide levikut ühes paigas, saab otsustada, kas sealne õhk on meie tervisele päris kahjutu, natuke kahjulik või lausa ohtlik. Selleks on muidugi vaja samblikuliike veidi tunda.

Pildil on näha vähemalt kolm erinevat samblikku. Kõige pikemate narmastega ja pruunikas on narmassamblik. See on väga tundlik oma ümbruse suhtes. Halli värvi, madal ja paksu võitu on hallsamblik. See samblik suudab elada ka seal, kus õhk on veidi rikutud. Oksa tipuosas on rippumas rohekas kohev samblikutort. Selle nimi on puuhabe, sest ta

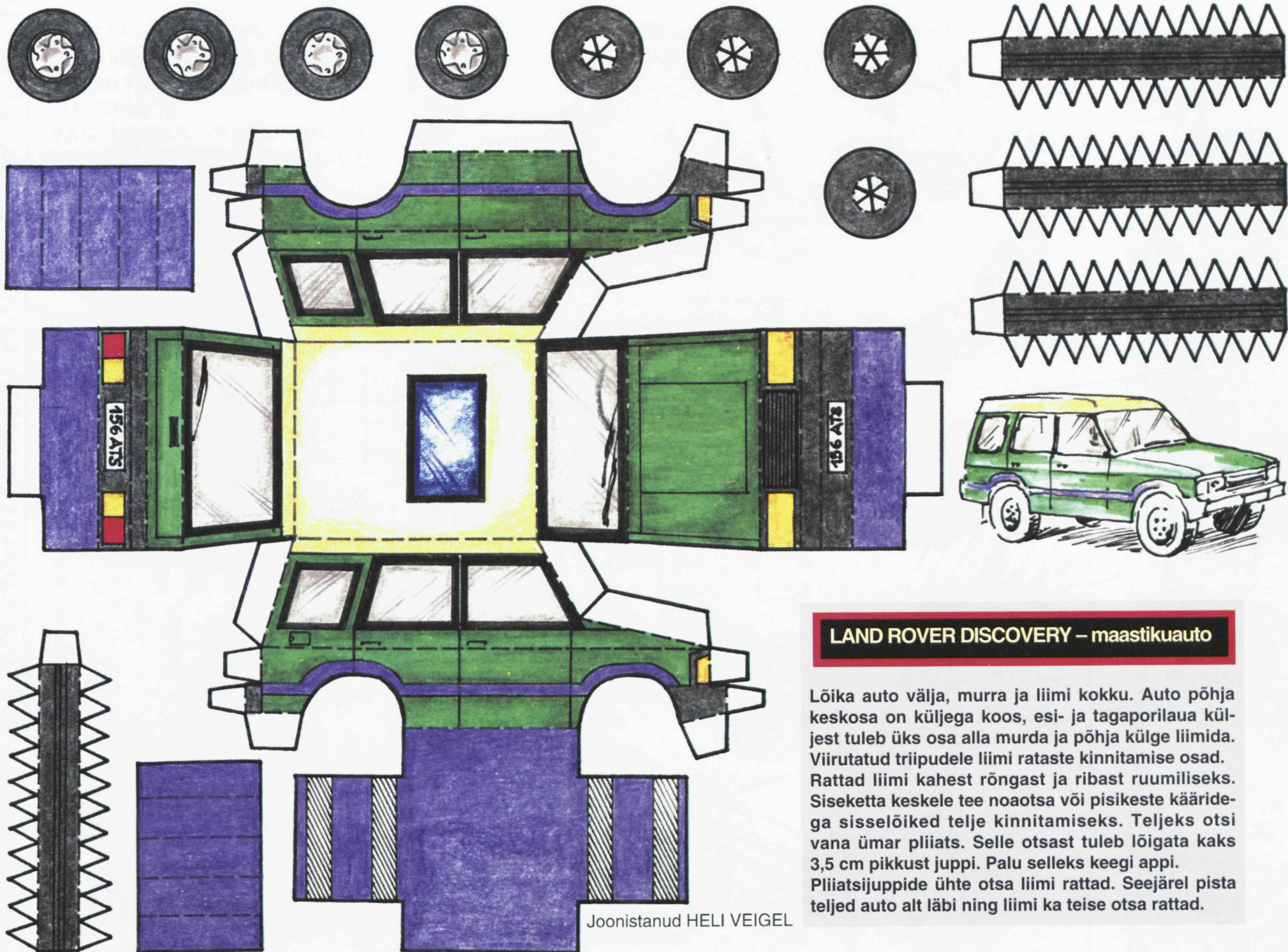

Oks samblikega. Pildistanud HENDRIK RELVE

meenutab habet. Puuhabe on tundlikum kui hallsamblik, kuid vastupidavam kui narmassamblik.

Võid oma kodu ümber ringi vaadata, milliseid pildil olevaid samblikke märkad. Selle järgi saad määrata, kui tervislik on õhk, mida iga päev sisse hingad. Üks on kindel – kui näed kusagil pikki puuhabeme moodi sambliku- tuuste puokstelt alla rippumas, võid hingata julgelt ja täie rinnaga. Selles paigas on õhk täiesti puhas.

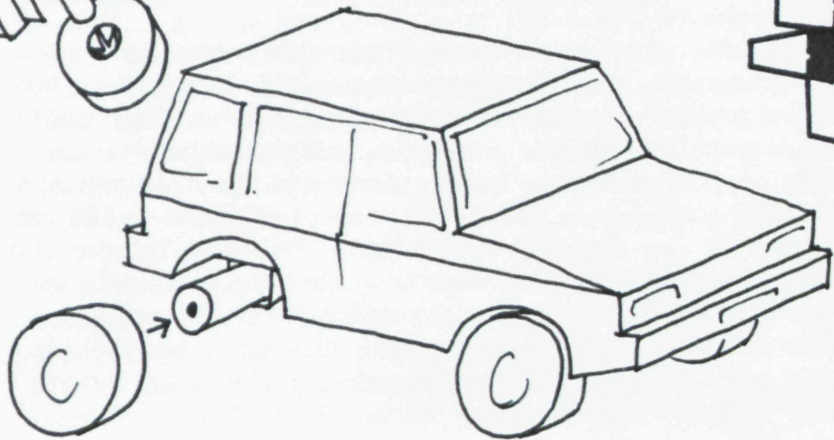
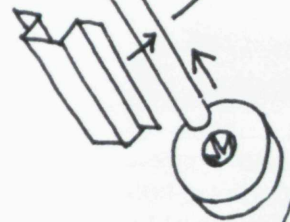
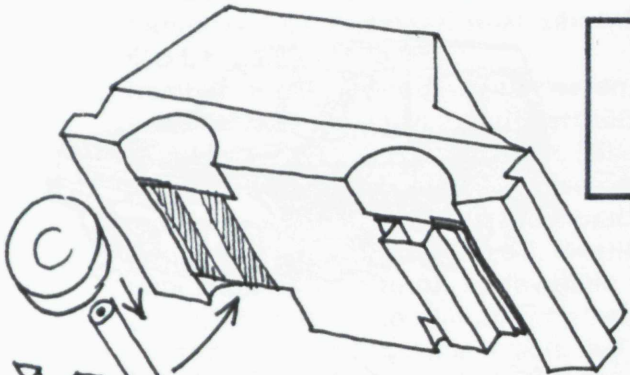
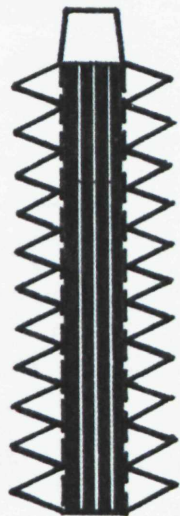
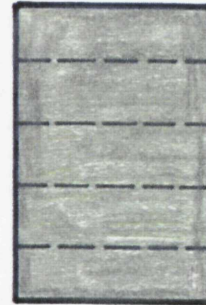
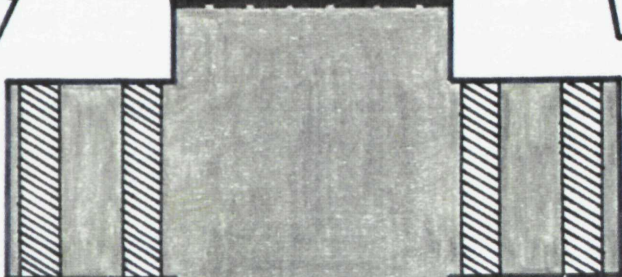
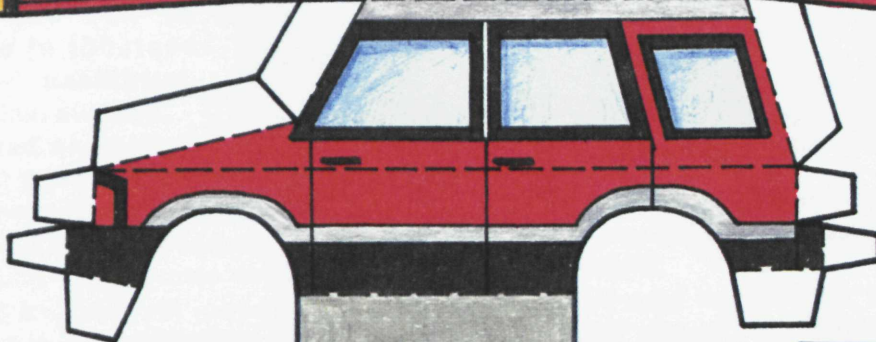
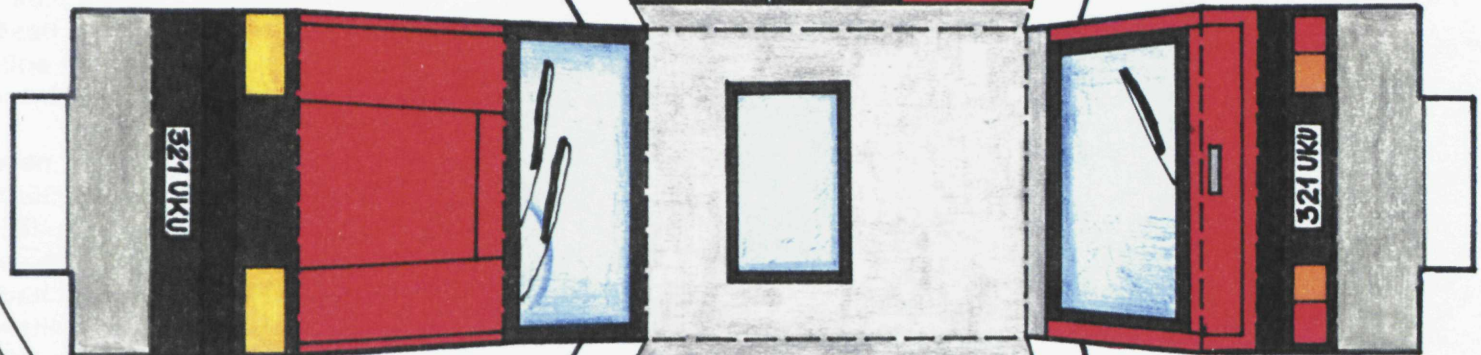
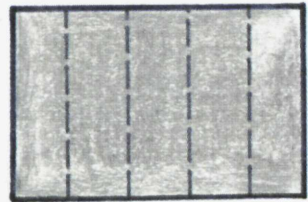
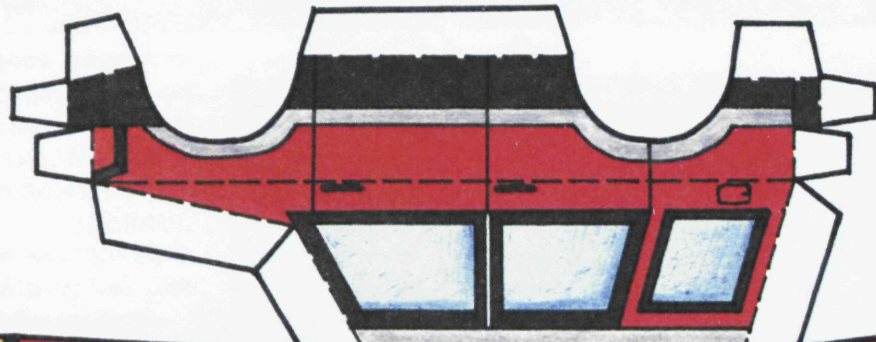
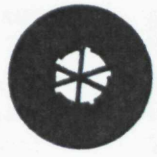
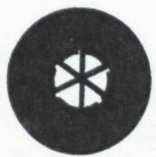
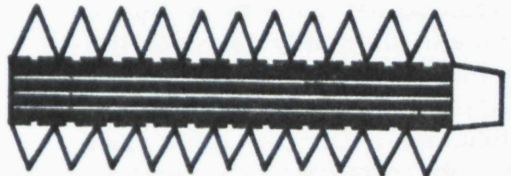
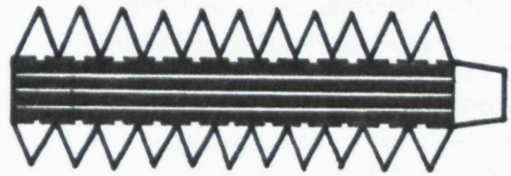
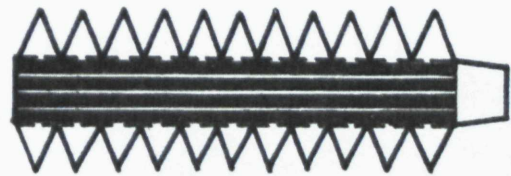
HENDRIK RELVE

LAND ROVER DISCOVERY – maastikuauto

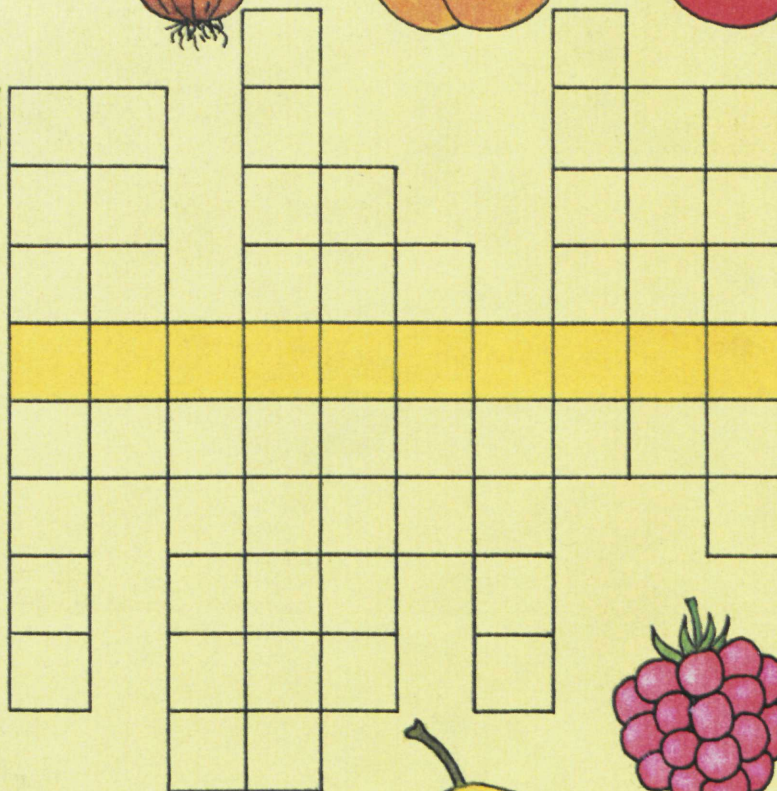
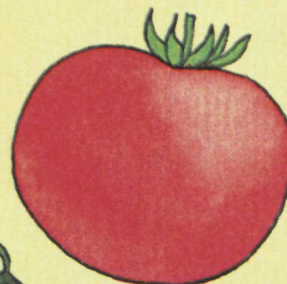
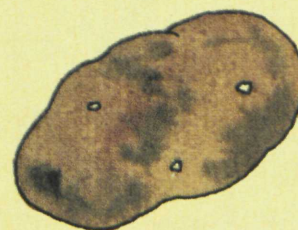
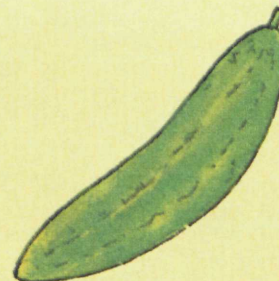
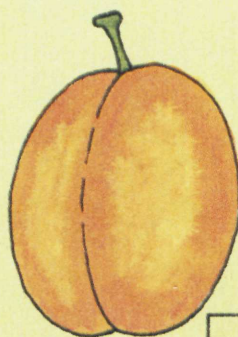
Lõika auto välja, murra ja liimi kokku. Auto põhja keskosa on küljega koos, esi- ja tagaporilaua küljest tuleb üks osa alla murda ja põhja külge liimida. Viirutatud triipudele liimi rataste kinnitamise osad. Rattad liimi kahest rõngast ja ribast ruumiliseks. Siseketta keskele tee nootsa või pisikeste kääridega sisselõiked telje kinnitamiseks. Teljeks otsi vana ümar pliiaats. Selle otsast tuleb lõigata kaks 3,5 cm pikkust juppi. Palu selleks keegi appi. Pliiaatsijuppide ühte otsa liimi rattad. Seejärel pista teljed auto alt läbi ning liimi ka teise otsa rattad.

Joonistanud HELI VEIGEL

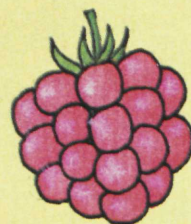
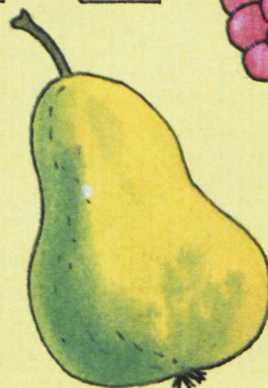
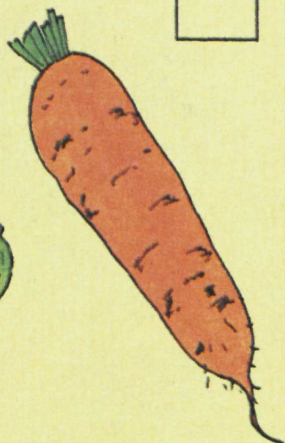
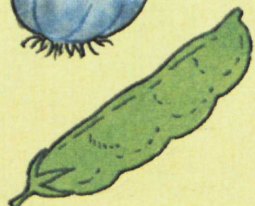

ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA! ARVA ÄRA!

VALI VÄLJA ÕIGED VILJAD JA KIRJUTA NIMETUSED RUUTUDESSE. VASTUSEKS SAAD VILJA, MILLEST TOODETAKSE MAGUSAT AINET.

Joonistanud REET REA

PERIOODIKA AS

Lasteajakiri
"TÄHEKE"

Asutatud jaanuaris 1960
ümber kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel. 681 497

Tegevtoimetaja
VIIVI VARIKSAAR
tel. 681 495

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel. 681 495

Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel. 681 495

Printall
Tatari 64
EE0001 Tallinn

ESIKAANE
JONISTAS
HENNO
KÄO

Suverõõmud on läbi

Siin on üks meenutus neist – 13. juulil toimus Tallinna Loomaaias Lego-päev. Sellest saavad osa ka septembrikuu "Tähekesed" lugejad. Esimene poiss ja esimene tüdruk, kes mõistatavad ära, millises kolmes Eestimaa linnas asub UNO-1 pood, saab auhinnaks Lego-karbi. Pane kiri kähku posti, auhindu on vaid kaks! Tüdrukule LEGO SYSTEM 6489, poisile LEGO SYSTEM 6856.

Mis linnad siit välja loed? RÄPUN, REREVAK, NALTLIN

MÄNGUASJAPOOD

P. JAHN & PARTNERS BALTIC LTD

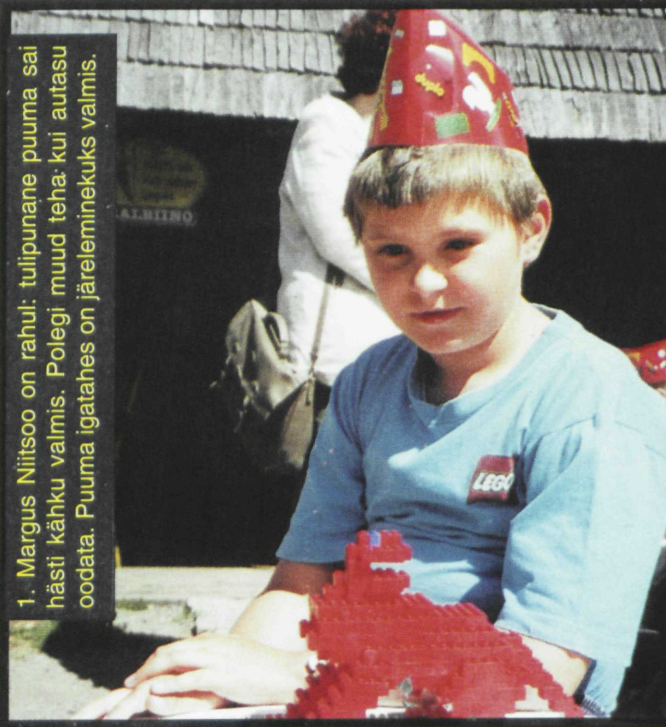
Vana-Viru 4, EE0001 Tallinn, EESTI
Tel. (372) 6 314 032; 449 970 Fax (372) 6 313 357

2. Aare Alliku jänes on valmis. Viimane klots võibki pihku jääda, jänes sai niigi elutruu.

4. Eva Vask üllatas isegi tuntud loomatundjat onu Aleksit loomaaiaist. Krõpstundlasest polnud ta varem midagi kuulnud.

1. Margus Niitsoo on rahul: tulipunane puuma sai hästi kähku valmis. Polegi muud teha: kui aitasa oodata. Puuma igatahes on järeleminekuks valmis.

3. Tristan Rebane oma kolme aastaga oli noorim osavõtja. Noorel on nobedad näpud – tema pani kokku nii linnu kui looma. Auhiinad mahuvad ka kenasti kotti ära.

LEGO-päeval käis uudistamas ja pildistamas VIIVI VARIKSAAR.

5. Ka Mårten Kuusiku töö – Hantlit tõstev Londiste – võttis nii mõnegi nõutuks.